

HUKUK GÜÇLÜNÜN SİLAHIDIR

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Perşembe, 10 Mart 2016 14:59 - Son Güncelleme Perşembe, 10 Mart 2016 15:00

Hukuk denen bir şey vardır gerçekten. Çok eskilerde de vardı. Şimdilerde daha bol miktarda bulunuyor. Fakültesi, mahkemesi, bakanlığı, sistemi, milletlerarası çalışma alanları ile. Bir hukukçular ordusu durmadan kara kaplı kitapları karıştırarak savunmasını üstlendikleri kurum ve kişileri haklı çıkaracak yasa maddeleri ve yorumlar ararlar. Bunları her zaman da bulurlar ve uzun uzun mütalaalarını keleme alırlar, cüppelerini giyip mahkeme salonlarında savunmalarını verirler. Avukatlar da hukuku kullanır, savcılar da, yargıçlar da. Birbirlerini bazen ikna ederler, bazen anlayamazlar.

Her insan nasıl "Hür doğar" ama hür olamazsa, hukuk da herkes içindir ama herkes hakkını alamaz. Hürriyetin kimseye başkaları tarafından bahşedilmediği gibi hukuk da ancak kuvveti olanın hakkıdır.

İnsanlık tarihi sınıf mücadeleleri tarihinden ibarettir. Bu o kadar çok ve çeşitli biçimlerde cereyan etmiştir ki, bunlar çeşitli katmanlar halinde hukuk sistemine yansımıştır. Dolayısıyla hukuk kitabı, oluşan yeni güçler dengesine göre yeniden yazılmakta ve kalınlaşmaktadır. Devletler anayasa yaparken medeni görünmek için başka anayasalara girmiş hükümleri de hiç uymaya niyetleri olmadığı halde kendi anayasalarına monte etmektedirler.

Türkiye hukukunda çok uzun yıllardır işkence yasaktır ve suçtur. Gelgelelim, gene bu süre içinde işkence devam etmiştir. Neden? Bunun esası şudur: Mevcut (sömürüye dayanan) sistem mutlaka devam etmelidir. Bunun için hukuku kullanmak yeterli ise ne alâ! Yetmezse hukuk dışı yolları kullanmakta tereddüt edilmez. Ne yani, hukuk var diye gayrimeşru servetler ve onun güvencesi olan sistemden vaz mı geçilecektir?

Yani gücün ne kadarsa hukukun da o kadardır. "Kuvayı Milliye"nin kuvveti ile topraklarının büyüklüğü doğru orantılıdır. Sermayen, silahların, deniz altılarının güçlü ise dünyanın öteki ucunda üsler edinebilir, başkalarının topraklarını bombalayabilir, oralarda iç karışıklıklar çıkarabilir, üstelik bunu kabul ettirecek bir hukuk da oluşturabilirsin. Bu durumu önlemek için ne bildiriler işe yarar, ne diplomatik görüşmeler, ne beddua ne de yalvarmalar. O bileği bükebilme için ondan daha kuvvetli bir bileğe sahip olmak gerekir.

Toprak ağası ile toprakları elinden alınmış köylü arasındaki ilişki de buna benzer. Ağa bu toprakları kolaylıkla ele geçirmiştir ama köylü bunu kolaylıkla geri alamaz. Bu mücadelede jandarma gücünün topraksız köylüden yana olması nerdeyse hiç görülmemiştir. Vicdanlı bir

HUKUK GÜÇLÜNÜN SİLAHIDIR

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Perşembe, 10 Mart 2016 14:59 - Son Güncelleme Perşembe, 10 Mart 2016 15:00

---

onbaşı veya kaymakam köylüden yana tavır alamaz değil ama onun başına gelebilecek olanlar için Yaşar Kemal'in Teneke romanı aydınlatıcı bir örnektir. Zaten bu gerçek halkın bilincine nakşedilmiştir. Bu nedenle dünyada haklarını almanın mümkün olmadığını düşünen, bunun için bir kuvvet oluşturulması umudu da olmayanlar, haklarının verilme için öteki dünyaya umut bağlamışlardır.

Tatlıcıdan bir tepsi baklava çalmanın cezası çok ağırdır. Ancak kamu mallarını çeşitli yollarla zimmetine geçirenler, ihalelerden pay alan kamu görevlileri, hatta anayasa hükümlerini açıkça hiçe sayıp bunlara uymayanlar ceza almaktan korunmuşlardır. Umur görmüş Ziya Paşamız bu gerçeği şu beytiyle dile getirmişti:

‘Milyonla çalan □ mesned-i izzette ser-efraz

Birkaç kuruşu mürtekibin cây-ı kürektir”

(Milyonla çalanlar, yüksek ve şerefli mevkilere yükseltilerek baş tacı edilir/Birkaç kuruşu çalan hırsız ise ağır hapis cezasına çarptırılır)

Son tahlilde hukuk güçlünün sopasıdır. Hukukun senden yana olabilmesi için güçlü olmandan başka çaren yoktur.

(Bu yazı Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim üyesi Doç. Dr Mehmet Devrim Topses'in yakında çıkacak 8. Kitabı "Kurumlar Sosyolojisi" kitabında □ yer alacak "Okuma Parçası" olarak hazırlanmıştır.) □ (6 Mart 2016)